

Motion till riksdagen 2023/24:255

av **Peder Björk och Malin Larsson (båda S)**

Tillträdesförbud till butiker måste funka i praktiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förändringar av lagen om tillträdesförbud till butik för att upprätthålla lagens syfte vid återupprepade förseelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har det vidtagits ett stort antal åtgärder för att bekämpa brottsligheten och öka tryggheten i samhället. Butiksstölder har länge varit ett stort och ökande problem samtidigt som personalen i butiker är mer drabbade än tidigare. Det kan handla om sexuella ofredanden, hot och skadegörelse, men också om uppträdanden som är allmänt störande och obehagliga utan att nödvändigtvis vara brottsliga. För att motverka utsattheten för butiker och deras personal började den nya lagen om tillträdesförbud till butik att gälla den 1 mars 2021.

En person kan få tillträdesförbud om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att han eller hon kommer att begå brott i butiken eller allvarligt trakassera någon som befinner sig där. Vid riskbedömningen ska det särskilt beaktas om personen tidigare har begått brott i eller i anslutning till butiken. Tillträdesförbud prövas av allmän åklagare efter ansökan av en företrädare för butiken eller en anmälan av Polismyndigheten. Ett beslutat tillträdesförbud ska gälla för en viss tid, högst ett år, och det får förlängas med högst ett år i taget. Förbudet gäller omedelbart, men den berörda personen måste ha fått ta del av beslutet för att straffansvar ska kunna komma i fråga. Den som bryter mot ett tillträdesförbud döms till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

Tanken med den nya lagstiftningen var att staten skulle kunna erbjuda ett bättre skydd än tidigare för butiker, deras personal och övriga i butiken. För redan innan lagen om tillträdesförbud i butik så kunde den som med äganderätt eller annan rätt förfogar

över en plats normalt sett bestämma vem som får vistas där. En handlare hade således även tidigare möjlighet att neka en person tillträde till sin butik. Det saknades dock möjligheter att avlägsna eller straffrättsligt ingripa mot den som överträdde ett sådant förbud.

Det har tyvärr i flera fall visat sig att lagen är relativt verkningslös mot de personer som sedan lång tid är kriminella och återkommande utsätter samma butik för stölder och trakasserier. De struntar helt enkelt i ett utfärdat tillträdesförbud och rättsvårdande myndigheter har inga verkningsfulla åtgärder att vidta. Tillämpningen av lagen om tillträdesförbud till butik skulle därför behöva utvärderas och förändringar övervägas för att upprätthålla lagens syfte vid återupprepade förseelser.

Peder Björk (S)

Malin Larsson (S)